

Standardna normalna raspodjela

$Z \sim N(0,1)$

$$\varphi(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-z^2/2}$$

$$\Phi(z) = \int_{-\infty}^z \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-y^2/2} dy$$

Table A.3 Standard Normal Curve Areas $\Phi(z) = P(Z \leq z)$

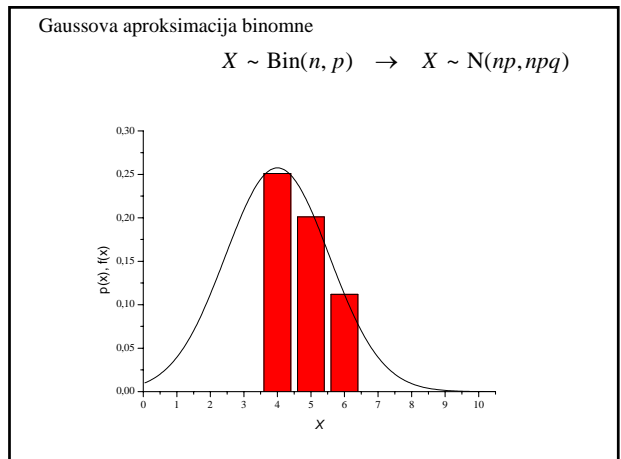
Table A.3 Standard Normal Curve Areas (cont.) $\Phi(z) = P(Z \leq z)$

Standard normal distribution tables showing cumulative probabilities for various z-values.

Standardiziranje općenite normalne raspodjele

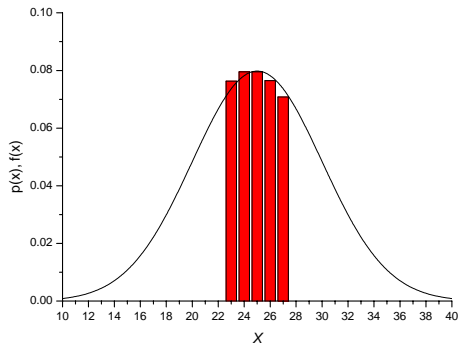
$X \sim N(\mu, \sigma^2)$

uvodimo slučajnu varijablu $Z = \frac{X - \mu}{\sigma}$

Gaussova aproksimacija Poissonove

$$X \sim \text{Po}(\lambda) \rightarrow X \sim N(\lambda, \lambda)$$

Raspodjela	Ograničenja	Aproksimacija
$X \sim \text{Bin}(n, p)$	n velik (>50) p malen ($<0,1$)	$X \sim \text{Po}(np)$
$X \sim \text{Bin}(n, p)$	$n > 10, p \approx 1/2$ ili $n > 30, p \neq 1/2$	$X \sim N(np, npq)$
$X \sim \text{Po}(\lambda)$	$\lambda > 20$	$X \sim N(\lambda, \lambda)$

Najvjerojatnija vrijednost mjerene veličine

Mjerimo veličinu X , a njezina prava vrijednost je x_p koju ne znamo.

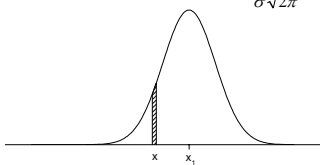
Mjerni instrument daje standardna odstupanja σ .

Obavimo *jedno* mjerenje i rezultat je x_1 .

Tražimo najvjerojatniju vrijednost za x_p .

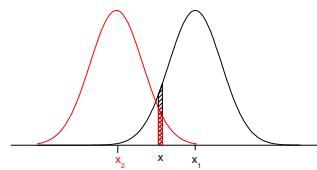
Vjerojatnost da je x_p u intervalu $(x, x+\Delta x)$ iznosi:

$$\Delta P_1 = P(x \leq x_p \leq x + \Delta x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-x_1)^2}{2\sigma^2}} \cdot \Delta x$$

Obavimo *dva* mjerenja i rezultati su x_1 i x_2 .

Tražimo najvjerojatniju vrijednost za x_p .

Vjerojatnost da je x_p u intervalu $(x, x+\Delta x)$ iznosi:

$$\Delta P = \Delta P_1 \cdot \Delta P_2 = P(x \leq x_p \leq x + \Delta x) = \frac{1}{(\sigma\sqrt{2\pi})^2} \cdot e^{-\frac{(x-x_1)^2 + (x-x_2)^2}{2\sigma^2}} \cdot (\Delta x)^2$$

Obavimo n mjerenja i rezultati su $x_1, x_2, \dots, x_n$.

Vjerojatnost da je x_p u intervalu $(x, x+\Delta x)$ iznosi:

$$\Delta P = \Delta P_1 \cdot \Delta P_2 \cdot \dots \cdot \Delta P_n = \frac{1}{(\sigma\sqrt{2\pi})^n} \cdot e^{-\frac{1}{2\sigma^2} \sum_{i=1}^n (x-x_i)^2} \cdot (\Delta x)^n$$

Najvjerojatnija vrijednost x_p je onaj x za koji gornja funkcija ima maksimum.

$$\sum_{i=1}^n (x-x_i)^2 = \min$$

To zovemo "**princip najmanjih kvadrata**".

Za koji x_p^* je zbroj kvadrata odstupanja minimalan?

$$\frac{\partial}{\partial x} \sum_{i=1}^n (x-x_i)^2 = 0$$

$$-2 \sum_{i=1}^n (x_i - x) = 0$$

Za najvjerojatniji x_p^* vrijedi:

$$x_p^* = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i = \bar{x}$$